

ПРОВАЙДИНГ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ НА ЗАСАДАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ

ЄРМАКОВА С. С.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса,
Україна*

Аналіз розглянутих напрямів функціонування процесів диверсифікації в професійній освіті дозволяє стверджувати що вища технічна освіта має бути найбільш динамічним сектором в консервативній освітній галузі. Адже вона ближче всього стикається з сферою виробництва та науки, має своїм «безпосереднім партнером» підприємницьку діяльність. Крім того ця закономірність становить основу персоніфіковано навчання у межах інтегративно - компетентнісного підходу, який передбачає процеси диверсифікації.

Диверсифікація професійної освіти є процесом розширення асортименту освітніх послуг щодо реалізації принципів альтернативності і варіативності, забезпечення якості освіти, що мають задовольняти зростаючий попит споживачів залежно від кон'юнктури ринку. Інноваційна діяльність для багатьох вищих технічних навчальних закладів в умовах сьогодення повинна проявлятися у розширенні асортименту «освітньої продукції». Результатом диверсифікації системи безперервної освіти є гуманістична особистість підготовлена до професійної діяльності, яка має сформовані пізнавальні потреби, спроможна самостійно їх задовольняти. Особливе місце в загальнодержавній системі освіти України займають вищі технічні навчальні заклади.

У зв'язку із зазначеним *диверсифікація системи вищої технічної освіти* – це розширена сумативна, ієрархічна система лін-освіти, пов'язана з формуванням нової парадигми освітньої функції «освітньо-науково-виробничої» діяльності, що забезпечує конкурентні переваги професійної, спроможної до адекватної відповіді особистості на світоглядні запити суспільства. Відповідно, основними *напрямами диверсифікації вищої технічної освіти* в Україні доцільно вважати такі:

- розвиток індивідуальних траєкторій в освіті;
- формування міжнародних альянсів та спільних освітніх програм;
- посилення практичної спрямованості вищої технічної освіти;
- підвищення ролі особистих втрат при формуванні освітньої стратегії індивіда;

- формування у ВТНЗ лін-освіти у відповідності до динамізму потреб.

Не підлягає сумніву і той факт, що продуктивні кроки у цьому напрямку провідними вітчизняними вищими технічними навчальними закладами вже робляться, однак неправомірно вони позбавленні значущості. Диверсифікація професійної освіти на засадах лін-освіти, актуалізується у розвитку системи безперервної професійної освіти, формує нову педагогічну систему професійної освіти.

Опрацювання сучасного стану вивчення можливостей диверсифікації професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу дало підстави стверджувати й про вплив диверсифікації на:

- гуманізацію вищої технічної освіти (як процесу і результату її переорієнтації на особистість з метою її «соціального захисту» в сучасних умовах);
- демократизацію вищої технічної освіти (як засобу демократизації всього суспільства);
- випереджаючий характеру розвитку вищої технічної освіти (як умови майбутнього стійкого розвитку держави, економіки і соціальної сфери);
- інформатизацію освітньої системи;
- неперервність професійної освіти (лін-освіта на засадах інтеграції освіти, науки і виробництва).

Так, основною метою розробки у дослідженні інструментально-проективної моделі моніторингу професійної підготовки майбутніх викладачів вищого технічного навчального закладу стала саме диверсифікація професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу, у якості педагогічної умови формування готовності – як результату підготовки майбутніх викладачів вищих технічних навчальних закладів до фахової діяльності. Відповідно, вектор впровадження запропонованої моделі сприятиме задоволенню потреби одразу чотирьох основних споживачів:

- особистості (як головної дійової особи і сили вільного руху суспільства при випереджаючому характері рівня загальної і професійної освіти, що діє, в порівнянні з рівнем розвитку освіти, науки, виробництва);
- суспільства (в творчому розвитку і утвореній своїх членів, що забезпечить зміцнення гуманістичних і демократичних позицій);
- вищого технічного навчального закладу (в кадрах різних рівнів кваліфікації з урахуванням специфіки конкретних замовників);

- власне системи професійної підготовки (в ефективній діяльності та розвитку з орієнтиром на «подвійне» випередження).

Додамо, що диверсифікація професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу характеризується й змінами у емоційно-когнітивній, вольовій і операційній мобілізованості суб'єкта у момент його включення у діяльність, а отже стан професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу виступає мірилом рівня професійної підготовки майбутнього викладача та визначає його «змобілізованість». У такий спосіб, диверсифікація професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу розглядається як процес і результат його професійної підготовки, що дозволяє констатувати його як процес зміни й розширення професійної компетентності майбутнього фахівця згідно потреб освіти, науки і виробництва.

Відтак, *стратегічними орієнтирами диверсифікації професійної підготовки майбутнього викладача вищого технічного навчального закладу є такі як-от:*

- відповідність — задоволення потреби в кваліфікованих кадрах, здатних вирішувати комплексні задачі сучасного виробництва;
- якість вищої технічної освіти - необхідність підвищення якості загальноосвітньої і професійної підготовки в освітніх установах, і рівня вимог до кваліфікації професійних кадрів;
- особистісна спрямованість — задоволення потреби особи в різноманітні освітніх послуг;
- свобода вибору — розширення свободи щодо освітньої, наукової та виробничої діяльності.

Таким чином, аналітична робота щодо вивчення проблеми диверсифікації та готовності до педагогічної діяльності дала змогу зробити узагальнення, про те, що *диверсифікація професійної готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу* – це зміна та розширення особистісних чинників, які забезпечують внутрішні мотиви діяльності, педагогічну свідомість, педагогічні здібності, знання, уміння та навички, здатність до інтегрування знань за алгоритмом освіта – наука - виробництво, професійно значущі якості особистості. Для успішного функціонування диверсифікованої системи формування готовності конкурентоспроможного викладача вищого технічного навчального закладу необхідне дотримання ряду педагогічних вимог, що пред'являються до процесу навчання у вищого

технічного навчального закладу, а саме: різноманіття і доцільність; відповідність змісту професійної підготовки і педагогічних технологій стандартам рівнів вищої технічної освіти; завершеність кожного етапу навчання в структурі лін-освіти; відповідність педагогічних кадрів рівню фахової кваліфікації; відповідальність за якість підготовки фахівців; соціальна і психологічна підтримка майбутніх викладачів вищого технічного навчального закладу.